සැමදා සඳක් වගේ වන්න

තත්පර එකතු වෙලා විනාඩි හැදිලා, විනාඩි පැය බවට පත් වෙලා, පැය දවස් වෙලා, දවස් මාස වෙලා, මාස අවුරුදු වෙලා අපේ කාලය ගෙවෙනව. මේ විදියට ගෙවෙන කාලය තුල ඔබත් මමත් ආපස්සට හැරිල බලපුහම කොයි තරම් නම් කාලයක් ජීවිතේට මුහුණ දීල තියනවද කියන දේ අපේ වයසින් තීරණය වෙනව.

හැබැයි ගිය අවුරුද්දේ හෝ මීට කාලෙකට කලින් හෝ අවම වශයෙන් මේ මෑතකදී හැටියට හරි හදා ගත්ත, හිතා ගත්ත, අනුමත කර ගත්ත, තීන්දු තීරණය කරගත්ත විදියට ලෝකයා කතා කරනවා, වැඩ කරනවා, අදහස් දරනවා, ජීවත් වෙන්න උත්සාහ කරනවා, ජීවිතේ පවත්වනව. කාරණාව තියෙන්නේ ඊයේ හෝ පහුගිය දිනෙක හෝ පහුගිය වසරක සිදු කරපු විදියටම කටයුතු කරනවාද කියන එක නෙවෙයි. ඒ විදියට කතාබහ කරනකොට, ඒ විදියට වැඩ කරනකොට, ඒ විදියට හිතනකොට, තමන් සෑහීමකට පත් වෙනවාද කියන එකයි.

අද වෙනකොට අපේ සමාජය තුල අපි හුරු වෙච්ච, පුරුදු වෙච්ච, එක රටාවක් තමන්ට තියෙනවාය කියන අදහසෙන් යුක්තව, ඒ රටාවට අනුකූලව ගමන් බිමන් කරන, කතාබහ කරන, වැඩ කටයුතු කරන, හිතන පතන ස්වභාවයක් තම තමන් පුද්ගලිකව පුරුදු කරනව. ඊයේ ලබා ගත්ත අත්දැකීමට අනුව, ගිය සතියේ ලබා ගත්ත අත්දැකීමට අනුව, ගිය අවුරුද්දේ ලබා ගත්ත අත්දැකීමට හෝ පහුගිය කාලයකදී වෙච්ච සිදුවීමකට අනුව අද කතාබහ කෙරෙනවා නම්, අද හිතනවා නම්, අද වැඩ කරනවා නම්, අපි මේ මොහොත තුල ජීවත් වෙනවා කියල කියනවට වඩා ඊයේ ජීවත් වෙනවා කියන එක, ගිය සතියේ ජීවත් වෙනවා කියන එක, ගිය අවුරුද්දේ ජීවත් වෙනවා කියන එක හෝ පහුගිය කාලයක ජීවත් වෙනවා කියන එක සාධාරණයි.

අපේ ශරීරය මෙතන තිබුනා වුනාට අපි හිතින් ජීවත් වෙන්නෙ මෙතන නෙවෙයි, අතීතය තුලයි. ඒක නිසයි අපේ හිතට ඇති කර ගත්තා වූ ඒ අදහස් මත පිහිටලා ඒ අනුව කටයුතු කරන ලෝකයා සෑහීමකට පත් නොවෙන්නෙ. හේතුව මේ වර්තමාන මොහොතට ඒ අය සෘජුව, ස්වාධීනව, විවෘතව, මුහුණ දෙනවා නෙවෙයි අතීතයක් තුලින් මුහුණ දෙන හින්දයි.

සාර්ථක ජීවිතේකට මඟ කියල දෙන පාඩමක් ධර්මයේ සඳහන් වෙනවා. අපිට කියල දෙනව 'හඳක්' වගේ වෙන්න කියල.

හඳක තියන වෙනස ඊයෙට වඩා අද ප්රමාණය වෙනස් වෙන්න පුළුවන්. සමහර විට අඩු වෙන්න පුළුවන්. එක්කො වැඩි වෙන්නත් පුළුවන්. හැබැයි හඳ නැවුම්. හඳ ආකර්ශණීයයි. හඳ විකසිතයි. හඳෙහි ප්

රභාව, හඳෙහි ස්වභාව, හඳෙහි හැඩය, චමත්කාරජනකයි. විශේෂයි. වෙනස්. ඒකාකාර නැහැ. ඊයෙ වගේ ඒකාකාර නැහැ. පෙරේද වගේ ඒකාකාර නැහැ. ගිය සතියෙ වගේ ඒකාකාර නැහැ, ගිය අවුරුද්දෙ වගේ.

අපිටත් ජීවිතේ කියල දෙන පාඩම, ගිය අවුරුද්දෙ හිතපු විදියට, පහුගිය කාලෙ හිතපු විදියට, ගිය සතියෙ හිතපු විදියට, ඊයෙ හිතපු විදියට අද හිතන්න නෙවෙයි. මේ පහුගිය කාලය තුලදී හිතපු විදිහ තුල, අදහස් දරපු විදිහ තුල, වෑයම් කරපු විදිහ තුල, වැරැද්දක් තියනවා නම්, ධර්මානුකූල නොවෙන බවක් තියනවා නම්, ඒ දේවල් ටික බැහැර කරල ධර්මානුකූල විදියකට, අළුත් විදියකට හිතන්න පෙළඹෙන්නටයි, විශේෂයෙන් හිතන විදිහේ, විශේෂයෙන් දකින විදිහේ අළුත් ජීවිතයක් ගෙවන්නටයි ධර්මයෙන් ආරාධනාව කරන්නෙ.

අතීතය තුළම ගිලිල ඉන්නවාට වඩා වර්තමානයේ විවෘත මනසකින් දකින්නට, වර්තමානයට විවෘත මනසකින් මුහුණ දෙන්නට පුළුවන් චරිතයකුයි හදා ගන්න කියල ධර්මයෙහි උගන්වන්නෙ. එහෙම වුනහම කලින් තමන්ගෙ හිතට ආපු අදහස තුල තිබිච්ච හරි වැරැද්ද තේරුම් අරගෙන, ඒ දේම කරපින්නාගෙන රැගෙන යනවාට වඩා අළුත් විදිහේ අදහසක් දරන්නට, පරණ අධාර්මික වචනයම කතාබහ කරනවාට වඩා ධර්මානුකූල වෙච්ච නිවැරදි වෙච්ච සංවර වචනයකින් කතාබහ කරන්නට, සංවර වැඩක නියැලෙන්නට ඔබගේ හිත නැවේවි. ඒ මොකක් කලොත්ද?

ඊයේට වඩා අද විශේෂයෙන් තමන්ගේ ජීවිතය දිහා බලන්න පටන් ගත්තොත්.

සැමදා සඳක් වන්න.

ජිනං වන්දාම ගෝතමං

පූජනීය පදියතලාවේ මේධාවි හිමි